

V Bruselu dne 22.4.2015
COM(2015) 178 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o dobrovolném systému pro ekodesign herních konzolí

{SWD(2015) 88 final}

{SWD(2015) 89 final}

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o dobrovolném systému pro ekodesign herních konzolí

1. Úvod a právní rámec

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES ze dne 21. října 2009 o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie (směrnice o ekodesignu)¹ určuje právní rámec ke stanovení požadavků na ekodesign u vybraných prioritních skupin výrobků.

Podle čl. 15 odst. 2 písm. a) až c) směrnice o ekodesignu se na prioritní skupinu výrobků musí vztahovat buď závazné prováděcí opatření (tj. nařízení Komise), nebo samoregulační opatření (např. dobrovolná dohoda uzavřená výrobním odvětvím), pokud splňuje tři podmínky: i) má významný objem prodeje, ii) má významný dopad na životní prostředí a iii) má významný potenciál ke zlepšení.

Kromě toho 18. bod odůvodnění směrnice o ekodesignu uvádí, že na prioritní skupiny výrobků by se spíše než závazná prováděcí opatření měly vztahovat alternativní postupy jako samoregulace, kterou provádí výrobní odvětví, nebo dobrovolné dohody, pokud lze cílů politiky dosáhnout pomocí těchto opatření pravděpodobně rychleji nebo méně nákladným způsobem než pomocí závazných požadavků.

Dobrovolné dohody nebo jiná samoregulační opatření mohou být v kontextu směrnice o ekodesignu považovány za alternativy k prováděcím opatřením, jsou-li v souladu s kritérii stanovenými v příloze VIII směrnice o ekodesignu.

2. Dobrovolný systém navrhovaný výrobním odvětvím pro herní konzole

Pracovní plán podle směrnice o ekodesignu na období 2009–2011 zahrnuje skupinu výrobků „zvuková a zobrazovací zařízení“, která má velký potenciál pro nákladově efektivní snížení emisí skleníkových plynů.

Komise provedla přípravnou studii pro zvuková a zobrazovací zařízení včetně herních konzolí.

Přípravná studie² potvrdila, že tato skupina výrobků splňuje kritéria uvedená v článku 15 směrnice o ekodesignu. Konkrétně má významný objem prodeje, má významný dopad na životní prostředí a má významný potenciál ke zlepšení. Na zvuková a zobrazovací zařízení by se tudíž mohlo vztahovat prováděcí opatření nebo samoregulační opatření.

Spotřebu elektrické energie v pohotovostním režimu a ve vypnutém stavu u videopřehrávačů/videorekordérů a projektorů již náležitě upravuje nařízení Komise č. 1275/2008 o ekodesignu (tzv. „nařízení o pohotovostním režimu“). Trh s těmito výrobky se bude pravděpodobně v nadcházejících letech zmenšovat, jelikož se v čím dál větší míře používá streaming a taková zařízení pro využívání zvukového a obrazového obsahu, která nevyžadují žádná média. Jediným segmentem tohoto trhu s výrobky, který se v nadcházejících letech pravděpodobně rozroste, jsou herní konzole.

¹ Úř. věst. L 285, 31.10.2009, s. 10.

² EuP Preparatory study 'Building on the Eco-design Directive, EuP Group Analysis (I) ENTR Lot 3 Sound and Imaging Equipment. Závěrečné zprávy byly zveřejněny v listopadu 2010. Studie je k dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sustainable-business/ecodesign/product-groups/sound-imaging/files/lot3-sound-and-image-final_en.pdf

Společnosti působící v oblasti trhu s herními konzolemi navrhly dobrovolnou dohodu, kterou se stanoví zvláštní požadavky na ekodesign pro ty modely herních konzolí uváděné na trh EU, které v aktivním režimu hraní používají více než 20 wattů. Tento dobrovolný systém byl sjednán signatáři v dubnu 2014.

Očekává se, že závazky, jež přijali signatáři této dobrovolné dohody, uspoří v roce 2020 až 1 TWh, což odpovídá 0,494 milionu tun nevypuštěných emisí CO₂³.

Dobrovolný systém navrhovaný výrobním odvětvím byl předmětem úplného posouzení dopadů ze strany Komise⁴ a konzultace se zúčastněnými stranami v průběhu konzultačního fóra o ekodesignu⁵ zřízeného podle článku 18 směrnice o ekodesignu.

Posouzení dopadů dospělo k závěru, že navrhovaným dobrovolným systémem by se dosáhlo cílů politiky rychleji a méně nákladným způsobem než pomocí závazných požadavků. Rovněž se v něm dospělo k závěru, že navrhovaný systém byl dle požadavků přílohy VIII směrnice o ekodesignu v souladu s veškerými ustanoveními Smlouvy (zejména s pravidly vnitřního trhu a hospodářské soutěže), mezinárodními závazky EU (včetně pravidel mnohostranného obchodu), cíli směrnice o ekodesignu a konkrétními kritérii pro posuzování, tj. i) otevřenou účastí, ii) přidanou hodnotou, iii) reprezentativností, iv) kvantifikovanými a postupnými cíli, v) zapojením občanské společnosti, vi) sledováním a podáváním zpráv, vii) nákladovou efektivitou správy samoregulační iniciativy, viii) udržitelností a ix) souladem s jinými pobídkami.

3. Prvky dobrovolné dohody

Dobrovolná dohoda uzavřená výrobním odvětvím stanoví zvláštní požadavky na ekodesign herních konzolí uváděných na trh v EU.

Podle požadavku směrnice o ekodesignu představují signatáři tohoto dobrovolného systému výraznou většinu příslušného hospodářského odvětví. Podle této dohody se každý signatář zavazuje, že alespoň 90 % všech herních konzolí, které uvádí na trh, bude v souladu s platnými požadavky na minimální energetickou účinnost.

Kromě stanovení požadavků na ekodesign ustavuje tato dohoda dva správní orgány:

- řídicí výbor složený ze zástupců signatářů dohody, kteří dohodu spravují, a pozorovatelů, mezi něž mohou patřit zástupci Evropské komise, členských států EU, environmentálních a spotřebitelských organizací, a
- nezávislého inspektora jmenovaného řídicím výborem, který posuzuje plnění závazků stanovených v dohodě jednotlivými signatáři a který předkládá Komisi zprávy o plnění⁶.

Dohoda rovněž stanoví povinnosti podávat zprávy a upřesňuje, že každý signatář musí nezávislému inspektorovi poskytovat požadované informace, a pokud tak neučiní, hrozí mu odebrání jeho statusu signatáře.

Dohoda navíc stanoví postup, kterým může řídicí výbor upravovat ustanovení dohody, zejména pokud jde o přizpůsobení přísnosti požadavků situaci na trhu.

Aby měly všechny zúčastněné strany, zejména pak potenciální signatáři, včas správné a aktuální informace o požadavcích použitelných na herní konzole, bude na internetových

³ Podle pokynů Ministerstva pro energetiku a změnu klimatu z roku 2014.

⁴ Výbor pro posuzování dopadů vydal k posouzení dopadů kladné stanovisko dne 27. března 2013.

⁵ Dobrovolný systém pro herní konzole byl projednán na konzultačním fóru o ekodesignu dne 9. listopadu 2012.

⁶ Zprávy o plnění jsou k dispozici zúčastněným stranám a jsou s nimi projednávány.

stránkách Komise na portálu Europa věnovaném politice ekodesignu⁷ a na internetových stránkách věnovaných tomuto systému⁸ vždy zveřejňována nejnovější verze této dobrovolné dohody společně s posouzením dopadů a touto zprávou. Tyto internetové stránky budou rovněž obsahovat informace týkající se technických specifikací a vlastností každého modelu konzole uváděného na trh EU každým signatářem.

4. Přijetí dobrovolného systému

Vzhledem k tomu, že dobrovolným systémem navrhovaným výrobním odvětvím pro herní konzole se dosáhne cílů politiky rychleji a méně nákladným způsobem než závaznými požadavky, a jelikož je tento systém v souladu se všemi kritérii upřesněnými v příloze VIII směrnice o ekodesignu, Komise uznává, že na herní konzole uváděné na trh EU se vztahuje dobrovolný systém pro ekodesign, jež stanovilo výrobní odvětví. Podmínky pro daný systém jsou uvedeny v dobrovolné dohodě uzavřené výrobním odvětvím.

Komise považuje tento dobrovolný systém za platnou alternativu prováděcího opatření pro ekodesign. Z tohoto důvodu Komise nepřistoupí ke stanovení povinných požadavků na ekodesign herních konzolí uváděných na trh EU, bude-li dobrovolná dohoda a její případné následné verze uzavřené v rámci navrhovaného dobrovolného systému podle názoru Komise splňovat cíle a obecné zásady vymezené ve směrnici o ekodesignu.

Zejména musí být tento dobrovolný systém v průběhu celého období uplatňování v souladu s obecnými zásadami vymezenými ve směrnici o ekodesignu, mezi něž patří: zapojení se do plnění politických cílů směrnice o ekodesignu; umožnění účasti všem společnostem působícím na trhu s herními konzolemi; zahrnutí výrazné většiny příslušného hospodářského odvětví⁹; přehlednost a jednoznačnost podmínek; transparentnost; řádný systém sledování a žádná nepřiměřená administrativní zátěž.

Mimoto by jakékoli zvláštní požadavky na ekodesign herních konzolí uváděných na trh EU, jež jsou vymezeny v dobrovolné dohodě a jejich případných následných verzích uzavřených v rámci dobrovolného systému, měly přinášet přidanou hodnotu ve smyslu zlepšení celkového vlivu daných výrobků na životní prostředí.

Kromě toho se podle požadavku Komise a zúčastněných stran po signatářích dobrovolné dohody požaduje, aby:

- průběžně hodnotili pokrok při uplatňování tohoto systému,
- spolupracovali s útvary Komise, členskými státy a zúčastněnými stranami na trvalém zlepšování vlivu herních konzolí na životní prostředí, zejména prostřednictvím neustálého přezkumu cílů spotřeby energie stanovených v dobrovolné dohodě, a při této spolupráci případně zohlednili i další relevantní environmentální aspekty,
- spolupracovali s útvary Komise, členskými státy a zúčastněnými stranami na zlepšení mechanismu pro podávání zpráv a pravidel pro sledování a kontrolu,
- v rámci lhůt stanovených v dobrovolné dohodě poskytli příslušné údaje, jež by Komisi a zúčastněným stranám umožnily sledovat dosažení cílů dohody, v níž se každý signatář zavazuje k poskytování informací o všech modelech herních konzolí, jež uvedl na trh EU, jakož i k poskytování informací o spotřebě energie a dalších vlastnostech ovlivňujících životní prostředí, jež jsou upraveny v dobrovolné dohodě (např. požadavky na informace), u každého modelu, na který se vztahuje dobrovolná dohoda, a

⁷ http://ec.europa.eu/energy/efficiency/labelling/agreements_en.htm.

⁸ www.xxx.eu

⁹ Přinejmenším 70 % výrobků uvedených na trh.

- vyvinuli úsilí, jímž by se zajistilo aktivní zapojení potenciálních signatářů do systému.

5. Sledování dobrovolného systému

Jak se požaduje v bodu 6 přílohy VIII směrnice o ekodesignu, Komise bude za pomoci konzultačního fóra o ekodesignu a výboru uvedeného v čl. 19 odst. 1 směrnice o ekodesignu sledovat uplatňování tohoto dobrovolného systému, zejména jeho soulad s obecnými zásadami, jakož i vhodnost požadavků na ekodesign uvedených v dobrovolné dohodě a jejich případných následných verzích.

Zvláštní pozornost bude Komise věnovat povinnostem podávat zprávy a pravidlům pro sledování stanoveným ve směrnici o ekodesignu, ve stávajících pokynech Komise i v samotné dohodě. Komise zejména prověří, zda ustanovení dohody a jejich uplatňování ze strany signatářů umožňují Komisi a zúčastněným stranám (včetně vnitrostátních orgánů) účinně sledovat, nakolik je dohoda účinná a jak dobře splňuje své cíle.

Jestliže Komise dojde k závěru, že cíle a obecné zásady směrnice o ekodesignu, jak jsou zohledněny v dobrovolném systému, nejsou naplňovány a/nebo že signatáři dobrovolné dohody neusilují o neustálé snižování cílových hodnot spotřeby energie, nezlepšují požadavky týkající se jiných než energetických aspektů, jež byly vymezeny v dobrovolné dohodě, nebo případně v dalších verzích uvedené dohody nezařazují další nové relevantní environmentální aspekty, Komise přijme požadavky na ekodesign herních konzolí prostřednictvím závazného prováděcího opatření.

6. Závěry

Dobrovolný systém pro ekodesign navrhovaný výrobním odvětvím pro herní konzole je v souladu se všemi ustanoveními Smlouvy, mezinárodními závazky EU a konkrétními kritérii pro posuzování, a proto je v rámci směrnice o ekodesignu považován za platný.

Z posouzení Komise vyplynulo, že tímto dobrovolným systémem pro ekodesign se politických cílů dosáhne rychleji a méně nákladným způsobem než pomocí závazných požadavků.

Komise uznává, že na herní konzole uváděné na trh EU by se měl vztahovat dobrovolný systém pro ekodesign. Podmínky pro daný systém jsou uvedeny v dobrovolné dohodě uzavřené výrobním odvětvím.

Komise považuje tento dobrovolný systém za platnou alternativu prováděcího opatření pro ekodesign, a proto nyní nepřistoupí ke stanovení povinných požadavků na ekodesign herních konzolí uváděných na trh EU.

Komise bude nepřetržitě sledovat uplatňování dobrovolného systému. Pokud by se ukázalo, že cíle a obecné zásady směrnice o ekodesignu nejsou naplňovány, může Komise stanovit požadavky na ekodesign herních konzolí závazným prováděcím opatřením.